

STINT
ÅRSREDOVISNING
2008

STIFTELSEN FÖR INTERNATIONALISERING
AV HÖGRE UTBILDNING OCH FORSKNING

INNEHÅLL	
VD-berättelse	4
Förvaltningsberättelse	5
Den ekonomiska förvaltningen	9
Resultaträkning	
Balansräkning	
Noter	
Revisionsberättelse	

Verkställande direktörens berättelse

Det är i skrivande stund nästan exakt femton år sedan riksdagen fattade beslut om ett antal forskningsstiftelser, bl a Stiftelsen för internationalisering av högre utbildning och forskning. Det är också den sista årsredovisning som den nuvarande verkställande direktören överlämnar för styrelsens beslut. Sammantaget är detta en så god anledning som någon att göra en tillbakablick.

Som framgår av årsredovisningen har Stiftelsen under dessa femton år spenderat nära 1 500 milj. kronor på att främja internationalisering av svensk högre utbildning och forskning. Av den dryga miljard som Stiftelsen tillfördes återstår i skrivande stund, med hänsyn tagen till Stiftelsens skulder, nära 650 milj. kronor. Med tanke på de exceptionella upp- och nedgångar på finansmarknaderna som ägt rum under perioden bör det bedömas som ett godkänt resultat.

Vad har då åstadkommit? Först kan konstateras att Stiftelsens stadgar, som för alla stiftelser, är ett barn av sin tid. Ändamålet ”att främja internationalisering av svensk högre utbildning och forskning” är naturligtvis så generellt att det utan svårigheter gäller för alla tider och alla omständigheter. Stadgarnas bestämmelse att verksamheten skall bygga på ”stiftelsens egna, självständiga bedömningar och stiftelsens aktiva planering” bör tolkas som att Stiftelsen har stora friheter i att tolka sitt uppdrag. Det bör också, och kanske viktigare, tolkas så att styrelsen har ett ansvar för att ständigt pröva vilka insatser och verksamheter som bäst uppfyller ändamålsparagrafen.

I stadgarnas verksamhetsparagraf sägs att verksamheten skall inriktas på finansiering av svenska och utländska postdoktorers utlandsvistelser, på stipendiering av unga akademiker från länder i dynamisk utveckling (1994 menades sannolikt de sk asiatiska tigerekonomierna) och som en särskild uppgift medfinansiering av Sveriges deltagande i EUS fjärde ramprogram. Man bör då komma ihåg att Sverige ännu inte var medlem av unionen. Det är dessa delar av stadgarna som är ”tidens barn”.

Under de första tio åren finansierade Stiftelsen ca 550 svenska postdoktorers utlandsår, nära 200 utländska gästforskare och mer än 800 utländska Master-studenter. Därtill kommer medfinansieringen av EUS fjärde – och i begränsad omfattning EUS femte ramprogram – med ca 335 milj. kronor. Dessa insatser utgör ca 60 procent, eller ca 825 milj. kronor, av Stiftelsens hittillsvarande insatser för att främja internationalisering.

De diskussioner som Stiftelsens olika styrelser fört har successivt lett fram till en verksamhet som är mera riktad till särskilda behov: vissa vetenskapsområden, särskilt humaniora och samhällsvetenskap; vissa kategorier, exempelvis yngre forskare eller de som främst arbetar inom grundutbildningen; vissa länder, bl a de nya vetenskapsnationerna i Asien. Bedömningen har varit och är att de trots allt begränsade resurser som Stiftelsen disponerar måste få maximal främ-

jande- och förnyelseeffekt. Det betyder att Stiftelsens insatser skall leda till ändrade och vidgade samarbetsmönster för svensk forskning och högre utbildning. Ett exempel på detta är Institutional Grants Programme där Stiftelsen utan att ge avkall på kvalitetskrav har finansierat ett dussintal samarbeten vardera med Kina, Japan, Ryssland och Brasilien.

Ytterligare exempel är utbytet med amerikanska liberal arts colleges för akademiska lärare eller satsningen tillsammans med Riksbankens jubileumsfond kring studier av Stillhavsasien. Stiftelsens oro över den begränsade internationaliseringen inom främst humaniora men också samhällsvetenskap har lett till att Stiftelsen fortsätter att bevilja stipendier för doktoranders utlandsvistelser under en termin.

Stiftelsen ställer i sina program stora krav på förnyelse vad avser val av partner eller på samarbetets inriktning och innehåll. Det kan vara en förklaring till att söktrycket minskat under senare år. Även om detta kan ses som otillfredsställande får det inte leda till att kraven sänks och att Stiftelsen lägger sina resurser i det internationella utbytets och samarbetets huvudfåra. Effekten av ett sådant agerande vad gäller *främjande* av internationalisering skulle bli högst marginell.

Självfallet har Stiftelsens omvärld förändrats avsevärt sedan bildandet. EUS ramprogram är inte längre något nytt och exotiskt, Kina som forskningsnation är numera på alla aktörers agenda, tillströmningen av utländska studenter på olika nivåer har exploderat. Regeringen har uttryckt höga ambitioner vad gäller internationellt samarbete inom forskning. En nyligen lämnad proposition om ”högskolan i globaliseringens tid” kommer att lösa vissa rent praktiska problem, bl a möjligheten att utfärda gemensam examen med ett utländskt universitet.

Styrelsen har under 2008 inlett en genomgripande diskussion om hur Stiftelsens verksamhet skall utformas för att främja fortsatt internationalisering svensk högre utbildning och forskning. En preliminär slutsats är att den ekonomiska omslutningen av verksamheten per se inte är avgörande. Begränsade insatser på väl valda områden eller riktade till vissa kategorier kan ha väl så stora effekter som breda och kostsamma program.

Avslutningsvis, de stiftelser som bildades med medel från de tidigare löntagarfonderna skapade betydande politiska konflikter och ledde till sist till en begränsad ändring av stadgarna, framför allt att regeringen sedan 1997 utser styrelsen och dess ordförande.

Under senare tid har förts diskussioner om en ändrad ordning i detta avseende. Det är inte säkert att detta skulle leda till den ökade frihet som är ett av de bärande argumenten. Det är inte bara en fråga om frihet från politik utan minst lika mycket från de kollegiala och institutionella intressen som dominerar stora delar av det system som stiftelserna har att arbeta i. Den ordning som rätt har fungerat påtagligt väl oavsett regeringssinnehav.

Förvaltningsberättelse

Stiftelsens ändamål

Stiftelsen för internationalisering av högre utbildning och forskning – STINT – inrättades efter beslut av regering och riksdag den 1 augusti 1994. Stiftelsens ändamål är att främja internationalisering av svensk högre utbildning och forskning. Stiftelsens verksamhet skall byggas upp successivt på grundval av Stiftelsens egna, självständiga bedömningar och aktiva planering.

Stiftelsens styrelse

Genom beslut den 24 januari 2008 utsåg regeringen följande personer att vara ledamöter av Stiftelsens styrelse: professor Anna Hultgårdh-Nilsson, Lund, ordförande; professor Eva Haettner Aurelius, Lund; professor Eva Björck-Åkesson, Jönköping; civilekonom Ragnar Boman, Hälleforsnäs; professor Barbara Ekblom, Uppsala; universitetslektor Patrik Mehrens, Uppsala; tekn. dr. Jörgen Sjöberg, Göteborg och professor Anna Winkvist, Göteborg.

Styrelsen beslutade den 1 februari 2008 att utse Ragnar Boman till vice ordförande i styrelsen.

Den 18 december 2008 beslutade regeringen att professor Mikael Sjö Dahl, Luleå, skall ingå i Stiftelsens styrelse.

Samtliga förordnanden gäller till utgången av 2009.

Revisorer

Auktoriserad revisor Jan-Erik Söderhielm, Ernst & Young (ersättare: auktoriserad revisor Magnus Fredmer, Ernst & Young) och professor em. Gustaf Lindencrona, Kungl. Vetenskapsakademien.

Kansli

Roger Svensson, verkställande direktör, Mari-Anne Roslund, vice verkställande direktör, Agneta Granlund, Anette Karlsson, Mattias Löwhagen och Katarina Wiberg.

Stiftelsens nuvarande verkställande direktör, Roger Svensson, slutar som verkställande direktör den 1 september 2009. Han efterträds vid samma tidpunkt av tekn. dr. Andreas Göthenberg.

Främjande av Stiftelsens ändamål

Riksdagen godkände våren 1994 regeringens förslag att bilda en stiftelse för internationalisering av högre utbildning och forskning. Genom regeringsbeslut den 23 juni upprättades Stiftelsen och styrelse utsågs från den 1 augusti 1994. Vid samma tidpunkt tillfördes Stiftelsen ett kapital på 1 057 milj. kronor. Genom regeringsbeslut den 7 januari 1997 ändrades stadgarna så att Stiftelsens styrelse skall utses av regeringen och bestå av minst sju och högst elva ledamöter.

Stiftelsen skall enligt sina stadgar främja internationalisering av högre utbildning och forskning.

Styrelsen har under år 2008 haft fyra sammanträden.

Främjande av Stiftelsens ändamål har framför allt uppnåtts genom den verksamhet som har bedrivits inom följande program:

- STINT Institutional Grants Programme
- STINT Institutional Grants for Younger Researchers
- STINT Programme for Excellence in Teaching
- Stipendier för doktorander inom humaniora och samhällsvetenskap

- Stipendier för kortare utlandsvistelser
- STINT Scholarships for Academic Excellence
- Svensk-koreanskt utbyte i samarbete med Korean Science and Technology Foundation (KOSEF)
- Swedish School for Advanced Asia Pacific Studies (SSAAPs)
- Nätverksbidrag för humaniora och samhällsvetenskap
- Pro Futura
- Pro Lingua

Därutöver har Stiftelsen gjort särskilda insatser för att främja internationalisering av svensk högre utbildning och forskning.

Stiftelsen har under 2008 fattat beslut om nya bidrag och stipendier till ett sammanlagt belopp av ca 42,6 milj. kronor. Kostnaderna för projekt i Stiftelsens regi är ca 4,3 milj. kronor. Totalt uppgick bidrag och stipendier samt projekt i Stiftelsens regi till 46,9 milj. kronor.

Det skall understrykas att de beslut som styrelsen fattar under ett visst år kan komma att expedieras och bokföras under kommande räkenskapsår. De beslut och de belopp

som nämns under respektive program nedan överensstämmer alltså inte till fullo med de belopp som redovisas i not 9. Som också framgår under not 9 i redovisningen har av tidigare avsatta och beviljade bidrag ca 11,1 milj. återförts, dvs Stiftelsens skuld har minskat med motsvarande belopp. Återföringen består huvudsakligen av medel som för flera år sedan avsattes för medfinansiering av svenskt deltagande i EUS femte ramprogram.

På Stiftelsens hemsida www.stint.se återfinns fullständiga förteckningar över de bidrag och stipendier som beviljats under räkenskapsåret 2008.

Styrelsen beslutade 2004 att begränsa de årliga utgifterna till högst 75 milj. kronor. Det innebär inte att man kan förvänta sig att Stiftelsen kan bedriva sin verksamhet i evighet. Det är dock styrelsens bedömning att Stiftelsen skall kunna främja internationalisering av högre utbildning och forskning under ytterligare minst tio år. Kapitalmarknaderna har under året präglats av turbulens och nedgång. Trots detta kan konstateras att Stiftelsens förluster varit begränsade, knappt åtta procent.

STINT Institutional Grants Programme

Syftet med STINT Institutional Grants Programme (IGP) är att ge möjligheter för forskargrupper och institutioner att bedriva ett brett och långsiktigt samarbete med utländska motparter. Projekten skall avse nya samarbeten och ha en institutionell bas, dvs såväl seniora forskare som postdocs och doktorander bör ges möjlighet att delta i samarbete och utbyte. Projekten finansieras under högst fyra år.

Sedan starten 1996 har Stiftelsen givit bidrag till nära 250 projekt. IGP är det största programmet inom Stiftelsens verksamhet och utgör för närvarande nära hälften av de årliga kostnaderna för Stiftelsen. Inom programmet har Stiftelsen med framgång stött samarbeten med vad som kan benämnas de nya vetenskapsnationerna, framför allt i Stillaohavsasien.

I april 2008 beviljade Stiftelsen 16 bidrag till nya samlingsprojekt till ett sammanlagt belopp av 14,5 milj. kronor för de två första åren. Antalet ansökningar var 50 med en stor dominans för teknik och naturvetenskap. Jämfört med tidigare år sjönk antalet ansökningar rejält, ca 40 procent. Denna utveckling har fortsatt: i den senaste ansökningsomgången per den 15 december 2008 inkom endast 37 ansökningar.

Stiftelsen har givit uppdrag till Academic Cooperation Association (ACA) i Bryssel att göra en utvärdering av IGP. En rapport kommer att lämnas efter sommaren 2009 och ge underlag för styrelsens beslut om fortsättningen för programmet.

Genom att Stiftelsen numera beviljar bidrag för två år har inga fortsättningsbidrag beviljats under 2008. Detta är en engångsföreteelse. Fortsättningsvis kommer varje år tvååriga fortsättningsbidrag att beviljas.

STINT Institutional Grants for Younger Researchers

Stiftelsen beslutade under 2007 att inrätta ett nytt program som i huvudsak är en parallell till Institutional Grants Programme men som riktar sig till yngre forskare. Syftet är att öka möjligheterna för särskilt framstående yngre forskare att samarbeta med lika framstående utländska forskningsmiljöer. Med yngre forskare menas de som är tidigt i sin karriär – inom sju år efter disputationen.

I februari 2008 fattade styrelsen beslut om att bevilja nio bidrag till en total kostnad om 10,1 milj. kronor. Bidragen omfattar tre års samarbete. Vid samma tidpunkt beslutade styrelsen att avslå 26 ansökningar.

Programme for Excellence in Teaching

Den svenska grundutbildningen präglas av en tidig och långtgående specialisering och bedrivs inte sällan ”i skuggan av” forskning och forskarutbildning. Det är inte givet att detta alltid är en lämplig struktur, inte ens med hänsyn till det ökande kravet på ”anställningsbarhet”. Det finns dock andra modeller, inte minst i USA, där liberal arts colleges spelar en betydande roll i sig men också som förberedelse för fortsatta högre studier och forskarutbildning.

STINT Programme for Excellence in Teaching vänder sig till svenska akademiska lärare – just i deras roll som lärare. Det syftar till att ge dem erfarenheter av akademiska miljöer, liberal arts colleges, som har mycket höga ambitioner vad gäller undervisning och lärande. Stiftelsen inbjuder de svenska högskolorna att nominera kandidater till programmet. De som erhåller Stiftelsens stipendier kan tillbringa höstterminen vid något av det dussintal amerikanska lärosäten som Stiftelsen för närvarande samarbetar med.

Intresset för liberal education har under senare år ökat väsentligt på flera svenska lärosäten; en utveckling där Stiftelsens insatser varit starkt bidragande. I oktober 2008 deltog ett tiotal representanter för svenska lärosäten i ett seminarium samt studiebesök vid ett antal amerikanska liberal arts college – allt arrangerat av Stiftelsen.

Under höstterminen 2008 vistades 11 svenska lärare vid de amerikanska partnerinstitutionerna. Det sammanlagda beloppet för programmet uppgick till ca 3,7 milj. kronor.

Stipendier för doktorander inom humaniora och samhällsvetenskap

Stiftelsen har sedan slutet av 1990-talet fördelat nära 450 stipendier för utlandsvistelser till forskarstuderande inom humaniora och samhällsvetenskap. De som erhåller stipendiet tillbringar minst fyra månader vid ett utländskt lärosäte. Doktorandernas handledare kan också få finansiering av ett kort besök vid den utländska värdinstitutionen. Våren 2008 beviljade Stiftelsen 30 stipendier till ett sammanlagt belopp av ca 3,2 milj. kronor samt avlog 46 ansökningar.

Styrelsen beslutade föregående år att ansökningsomgången hösten 2007 – som avsåg utlandsvistelse under läsåret 2008/09 – skulle vara den sista och att programmet därmed skulle upphöra. Bakgrunden var den vikande tendens i antalet ansökningar som kunde konstateras från som mest ca 100 till den senaste ansökningsomgången i december 2008 mindre än 50.

Efter förnyade överväganden gjorde dock styrelsen bedömningen att även om antalet ansökningar måste bedömas som mycket lågt, var det väsentligt att stödja de doktorander som tidigt i sin utbildning och karriär ville få internationella erfarenheter och nätverk. Stiftelsens beredningsgrupp för programmet underströk också att ansökningarna hade en osedvanligt hög kvalitet. Styrelsen ändrade därför det tidigare beslutet och programmet fortsätter även under läsåret 2009/10.

Stipendier för kortare utlandsvistelser

Stiftelsen ser det som angeläget att möjligheter till internationella kontakter och utlandsvistelser skall kunna utnyttjas med kort varsel och med betydande flexibilitet. De sk korttidsstipendier som Stiftelsen erbjuder ger möjligheter för svenska forskare och lärare till utlandsvistelse om minst två veckor och längst tre månader. På samma villkor kan svenska institutioner bjuda in utländska kollegor. Syftet är i första hand att stödja initiativ till nya kontakter inom högre utbildning och forskning och programmet kan ses som ett allmänt och till formen okomplicerat främjande av internationalisering av svensk högre utbildning och forskning.

Under året har Stiftelsen beviljat 33 stipendier för svenskers utlandsvistelser (av 76 behandlade ansökningar) samt 15 stipendier för utländska gästforskare/-lärares vistelse vid svenska lärosäten (av 33 ansökningar). Det sammanlagda beloppet uppgick till ca 2,9 milj. kronor.

Den minskning av antalet ansökningar som gäller utländska gästforskare/-lärare som konstaterats under senare år gäller inte under 2008.

En uppföljning av programmet pågår.

STINT Scholarships for Academic Excellence

Syftet med programmet är att locka hit excellenta studenter från särskilt framstående lärosäten i Asien, Latinamerika och Afrika. I förlängningen syftar stipendierna till att öka förutsättningarna för mera långsiktiga internationella samarbeten inom forskning och utveckling.

Under 2008 har fem universitet inbjudits att nominera studenter för stipendier nämligen:

Tecnológico de Monterrey, Mexiko; Kwame Nkrumah University of Science and Technology, Ghana; Korean Advanced Institute of Science and Technology, Sydkorea samt Peking University och Tsinghua University, Kina.

Totalt beviljades 12 stipendier till ett sammanlagt belopp om 2,4 milj kronor. Stipendierna avser studier under läsåren 2008/09 – 2009/10. Fullt utbyggt kommer programmet att omfatta mellan 20 och 30 stipendier årligen. Varje stipendiat erhåller 10 000 kronor per månad under högst 22 månader. Det ankommer på det mottagande svenska lärosätet att, i samverkan med Stiftelsen, ge stipendiaterna mycket goda förutsättningar och kontakter med svensk forskning, svenskt näringsliv och samhälle.

Stiftelsen kan nu konstatera att den första omgången stipendiater som antogs till Master-utbildning hösten 2006 genomfört sina utbildningar på ett mycket framgångsrikt sätt, bl a har en av dem antagits till forskarutbildning vid Göteborgs universitet.

Nätverksbidrag inom humaniora och samhällsvetenskap

För en stiftelse som omfattar samtliga vetenskapsområden och discipliner är det angeläget att formerna för stöd till internationalisering är rimligt avpassade efter de skilda förutsättningar som råder. Det gäller inte minst humaniora och delar av samhällsvetenskaperna som har arbetsformer och traditioner som ganska radikalt skiljer sig från de sk hårda vetenskaperna. Det är anledningen till att Stiftelsen inrättat sk nätverksbidrag. Bidragen skall användas för möten med utländska kolleger i syfte att utveckla gemensamma forskningsprojekt med internationell profil, sommarskolor eller forskarkurser, återigen med internationell profil. Nätverksbidrag kan sökas löpande under året. Beviljat belopp uppgår till högst 100 000 kronor och får disponeras under en tvåårsperiod.

Under 2008 har Stiftelsen beviljat 12 nätverksbidrag till en sammanlagd kostnad av ca 1,2 milj kronor.

Pro Futura

Stiftelsen samarbetar med Riksbankens Jubileumsfond i Pro Futura-programmet som ger yngre forskare inom humaniora och samhällsvetenskap forskartjänster under fyra år. Ett av åren skall tillbringas vid en utländsk institution och det är merkostnaderna för utlandsvistelsen som Stiftelsen bekostar. Under 2008 har fyra forskare vistats utomlands.

Pro Lingua

Föregående år inledde Stiftelsen ett samarbete med Riksbankens Jubileumsfond som innebär att två monografier inom humaniora och samhällsvetenskap erhåller ett pris som gör att verken kan översättas från svenska till ett världsspråk. Pristagarna utses av en särskild beredningsgrupp efter ett nomineringsförfarande. Mats Rosengren erhöll pris för *Doxologi: En essä om kunskap* och Hans Hayden för *Modernismen som institution*.

Riktade insatser

Swedish School of Advanced Asia Pacific Studies – SSAAPS

Den gemensamma satsningen av Stiftelsen och Riksbankens Jubileumsfond för att utveckla svensk forskning och kompetens med inriktning på samhällsutvecklingen i Stillahavsasien som inleddes 2001 avslutades under 2006.

Stiftelsen beslutade samma år att under en treårsperiod med början 2006 avsätta totalt 7,5 milj. kronor för att fortsätta stimulera intresset för forskning och studier av Stillahavsasien. Denna andra fas har en bredare inriktning där flera vetenskapsområden engageras liksom näringsliv, förvaltning, media och kultur.

SSAAPS styrs av en särskild ledningsgrupp med dr. Anders Mellbourn som ordförande och med ett betydande inslag av internationella experter. Ledningsgruppen har under året utlyst och tillsatt två forskartjänster med inriktning på ekonomiska frågor i Stillahavsasien, närmare bestämt Kina. Tjänsterna finansieras av Riksbankens Jubileumsfond.

Stiftelsen har låtit fil. dr. Lars Geschwind, *SISTER*, genomföra en utvärdering av SSAAPS där satsningen gavs positiva omdömen, framför allt vad gäller satsningen på doktorander och postdoktorala befattningar. Utvärderingen finns på Stiftelsens hemsida www.stint.se.

Svensk-tyskt forskarutbyte i samarbete med Deutscher Akademischer Austauschdienst (DAAD)

Stiftelsen inledde 2003 ett samarbete med DAAD för att främja utbyte mellan svenska och tyska forskargrupper. Sammanlagt har närmare 70 projekt finansierats. Programmet har numera upphört, dvs nya projekt finansieras inte längre. Däremot har Stiftelsen givit slutbidrag till sju projekt till en sammanlagd kostnad av ca 0,4 milj kronor.

Svensk-koreanskt forskarutbyte i samarbete med Korean Science and Technology Foundation (KOSEF)

Stiftelsen har ett avtal med Korean Science and Technology Foundation – KOSEF. Programmet har samma struktur som det tidigare samarbete med DAAD i Tyskland. Ansökningar från koreanska och svenska forskare bedöms i en gemensam procedur och de framgångsrika erhåller motsvarande 10 000 euros från respektive organisation. Satsningen bör ses som ett okomplicerat sätt att främja ett vidgat samarbete mellan Sverige och Sydkorea, som är en snabbt expanderande vetenskapsnation.

Under 2008 har åtta bidrag beviljats för en tvåårsperiod till en kostnad för Stiftelsen av ca 1,4 milj. kronor.

Särskilda insatser för främjande av internationalisering

Stiftelsen samarbetar med German Marshall Fund of the United States, Riksbankens Jubileumsfond och svenska

Utrikesdepartementet kring *Stockholm China Forum*.

Under året har det tredje och det fjärde Stockholm China Forum anordnats där svenska, amerikanska, europeiska och asiatiska experter behandlar betydelsen av Kinas snabba utveckling. Riksbankens Jubileumsfond och Stiftelsen ser till att yngre akademiker med inriktning på Kina och dess växande kan delta som observatörer. Det ger dem unika möjligheter till kontakter med världsledande experter, akademiker såväl som praktiker.

Stiftelsens arbete med att undersöka förutsättningarna för att främja *forskning om och i samarbete med länderna i Centralasien, Turkiet och Kaukasien* har fortsatt. En underlagsrapport utarbetad av docent Birgit Schlyter, Stockholms universitet, presenterades för styrelsen under hösten. Möjligheterna och formerna för att driva verksamheten vidare diskuteras med en grupp forskare från olika discipliner. En sk mobiliseringskonferens med betydande internationellt inslag kommer att arrangeras under 2009.

Stiftelsen tog under 2007 initiativ till ett studiebesök vid Stanford Humanities Center och motsvarande centrumbildning vid University of California at Berkeley. Som ett resultat har en informell arbetsgrupp bildats med företrädare för Vetenskapsrådet, Vitterhetsakademien och Riksbankens Jubileumsfond. Gruppen möts några gånger per år för samtal om svensk humanistisk forskning och hur den skulle kunna utvecklas. Stiftelsen fortsätter diskussioner med ett antal amerikanska "humanities centers" för ett eventuellt framtida samarbete.

Den ekonomiska förvaltningen

Stiftelsens kapitalförvaltning hanteras under styrelsen av ett kapitalutskott som består av Stiftelsens ordförande, vice ordförande, en styrelseledamot samt en extern expert. Kapitalutskottet sammanträder i princip före varje styrelsesammanträde samt i övrigt vid behov.

Stiftelsens kapitalförvaltning regleras genom ett placeringsreglemente som utgår från den placeringspolicy som styrelsen fastställt, senast 2007. Vissa förändringar som gäller från 1 januari 2009 har, som framgår nedan, genomförts under 2008.

Stiftelsens förmögenhet skall förvaltas på betryggande sätt så att riskerna begränsas och möjligheterna till god avkastning tillvaratas. Vidare är målsättningen att avkastningen för förvaltningen totalt samt för dess delportföljer skall överträffa avkastningen för jämförbara index där det är relevant och mätbart.

Uttryckt i finansiella termer är målsättningen att placeringsstillgångarna över tiden skall genomsnittligt minst ge en sammanlagd årlig avkastning motsvarande den riskfria räntan, definierad som tolv månaders statsskuldväxel, plus en riskpremie på två procentenheter.

Historiskt kan man konstatera att aktier på lång sikt gett en bättre avkastning än räntebärande placeringar. Samtidigt som aktier på lång sikt är att föredra som placeringsform, är aktiemarknaden tid efter annan utsatt för mycket stora värdesvängningar, något som skett under hela 2008 och har fortsatt in på det nya året 2009.

Vid årets slut var ca 65 procent av förmögenheten placerad i räntebärande instrument.

Året inleddes med en kursnedgång vilken tilltog i takt med att den amerikanska bolånekrisen påverkade marknaderna runt om i världen. Faktorer som likviditetsåstramning, inflationsoro, bankkris, svag ekonomisk utveckling, konkurser, volatilitet och högre riskpremier bidrog till en omfattande global finanskris som i slutet av året även blev en konjunkturrell kris. Sett över året gav Stockholmsbörsen en negativ avkastning på nästan 40 procent. Stiftelsens totala avkastning slutade på -7,7 procent.

Investeringar skall endast ske i fonder som i sin förvaltning investerar i bolag som följer ILOS kärnkonventioner och OECDs riktlinjer för multinationella företag.

Styrelsen har fastställt en normalportfölj som anger portföljens strategiska, långsiktiga fördelning mellan tillgångsslagen.

Normalvikt samt de limiter inom vilka tillgångsslagen får variera framgår av tabellen i spalten till höger:

Stiftelsen har valt en enkel förvaltningsmodell med investeringar i fonder. Fondinnehaven har varit oförändrade sedan omläggningen av kapitalförvaltningen sommaren 2005, nämligen Kammarkollegiets räntekonsortium, två svenska aktiefonder, en global aktiefond samt en fond som omfattar Asien, utom Japan.

Tillgångsslag	Normalvikt och limiter portföljen totalt, %		
	min	normal	max
Svenska räntebärande vp <i>duration genomsnitt 4,0 år</i>	55	60	65
Aktier	35	40	45
<i>varav svenska aktier</i>	15	20	25
<i>varav utländska aktier</i>	15	20	25

Under andra halvåret 2008 har dock en omläggning ägt rum och vid utgången av räkenskapsåret består Stiftelsens tillgångar av ett räntekonsortium, en obligationsfond, två svenska aktiefonder, två globala aktiefonder samt en emerging market-fond. Aktiefonderna är samtliga i överensstämmelse med Stiftelsens etikregler.

Styrelsen har vidare beslutat att från 1 januari 2009 skall nya regler gälla för innehav i aktiefonder så att det inte finns någon föreskrift om innehav i svenska aktiefonder. Från samma tidpunkt gäller också ändrade normalvikter och limiter, vilket framgår av tabellen nedan.

Tillgångsslag	Normalvikt och limiter portföljen totalt, %		
	min	normal	max
Svenska räntebärande vp <i>duration genomsnitt 4,0 år</i>	50	60	70
Aktier	30	40	50

Stiftelsen tillfördes i augusti 1994 ett stiftelsekapital på 1 057 milj. kronor. Sedan starten har Stiftelsen beviljat 1 417 milj. kronor i stipendier och bidrag. Totalt har, inklusive kostnader för administration och kapitalförvaltning, 1 527 milj. kronor utbetalats. Stiftelsens egna kapital till marknadsvärde uppgick per den sista december 2008 till 648,1 milj. kronor. Stiftelsens skuld för beviljade ej utdelade anslag har under året minskat betydligt, från 42,5 milj. kronor till 34,1 milj. kronor.

Vid ingången av räkenskapsåret 2008 hade Stiftelsens tillgångar ett marknadsvärde av ca 798 milj. kronor. Marknadsvärdet vid utgången av år 2008 uppgick till ca 689,9 milj. kronor. Räntebärande placeringar utgjorde 65 procent, svenska aktiefonder 14 procent, och utländska aktiefonder 21 procent.

Utbetalningar har gjorts med ca 48,4 milj. kronor. Avkastningen på kapitalet var -7,7 procent.

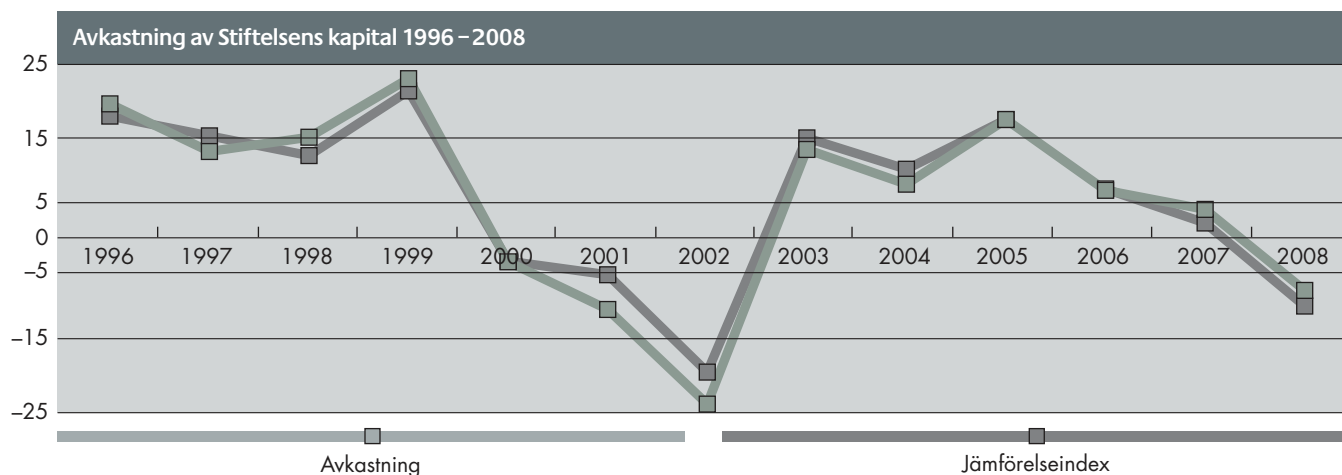
Stiftelsens jämförelseindex för året var -10,0 procent, dvs kapitalförvaltningen uppvisar en överavkastning med 2,3 procent. Jämförelseindex utgörs av Stockholmsbörsens obligationsindex 1-3 år (60%), SIX Portfolio Return Index (20%) och MSCI World Net Return (20%).

Stiftelsen redovisar för räkenskapsåret intäkter med 68,0 milj. kronor och ett resultat om 52,8 milj. kronor. Intäkterna

består framför allt av utdelningar från räntekonsortiet (ca 11,2 milj. kronor) och realisationsvinster från försäljning av andelar i aktiefonder (drygt 37,5 milj. kronor.)

Av tabell och diagram framgår fördelningen på tillgångsslag (i procent) samt utvecklingen av kapitalet sedan Stiftelsen bildades.

Tillgångsslag (i procent)	maj 95 – dec 96	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Räntebärande	51	54	53	56	39	31	41	33	33	59	58	60	65
Svenska aktier	36	34	31	31	41	36	23	26	27	20	22	19	14
Utländska aktier	13	12	16	13	20	33	19	23	31	21	20	21	21
Hedge	0	0	0	0	0	0	17	18	8	0	0	0	0
Marknadsvärde mkr	1472	1601	1613	1815	1545	1280	835	850	764	818	815	798	690
Avkastning %	19,7	12,7	14,8	23,4	-3,5	-10,5	-24,4	13,0	7,9	17,4	7,0	4,2	-7,7
Jämförelseindex %	17,9	15,0	12,1	21,6	-3,4	-5,4	-19,7	14,7	10,1	17,4	7,2	2,2	-10,0
Differens %	1,8	-2,3	2,7	1,8	-0,1	-5,1	-4,7	-1,7	-2,2	0	-0,2	2,0	2,3
UTTAG	65	86	224	140	215	153	149	125	115	72	61	51	48

Förvaltningsresultatet för 2008 bör mot bakgrund av den ekonomiska krisen och turbulensen på kapitalmarknaderna bedömas som gott. Stiftelsen har medvetet valt en stor andel räntebärande placeringar för att minska risken och för att ge långsiktig stabilitet i kapitalförvaltningen.

År 2009 har börjat på samma turbulenta sätt som 2008 avslutades. Stor oro råder på kapitalmarknaden, bank- och finanskrisen fortsätter. Någon väsentlig förändring i placeringarna har inte skett under början av 2009. I nuläget avstår kapitalutskottet att förändra portföljen utan avvaktar vad som händer på marknaden.

Stiftelsens kapitalutskott har under året bestått av:

Professor Anna Hultgårdh-Nilsson, ordförande Civilekonom Ragnar Boman, Civilekonom Kajsa Lindstahl och Tekn. dr. Jörgen Sjöberg.

Skatter

Stiftelsen är begränsat skattskyldig då dess ändamål är främjande av internationalisering av forskning och högre utbildning. Begränsad skattskyldighet enligt inkomstskattelagen (7 kap 3 §) förutsätter att tre krav är uppfyllda: ändamåls-, verksamhets- och fullföljdskraven. Stiftelsen uppfyller alla tre kraven och beskattas därför inte för kapitalinkomst och förmögenhet.

Flerårsöversikt (tkr)	2008	2007	2006	2005	2004
Beslutade anslag	31 519	40 113	44 454	38 725	66 125
Totalt utbetalat	39 124	40 628	53 428	60 562	105 206
Resultat från finansiella anläggningstillgångar	67 959	45 188	41 256	68 444	29 350
Årsresultat	52 752	33 542	29 543	59 135	19 184
Eget kapital (bokfört värde)	651 544	630 310	636 880	651 791	631 381

Resultaträkning (kkkr)

	Not	2008	2007
STIFTELSENS INTÄKTER			
Utdelningar			
– aktiefonder		15 925	5 482
– räntekonsortium		11 201	17 829
Ränteintäkter – bank		206	221
Ränteintäkter – räntekonsortium		9 156	–
Realisationsvinster – aktiefonder	6	37 718	21 359
Realisationsförluster – räntekonsortium	6	–9 859	–205
Övriga finansiella intäkter		3 612	502
Summa intäkter		67 959	45 188
STIFTELSENS KOSTNADER			
Finansiella kostnader	1	–1 411	–498
Administrationskostnader	4	–2 756	–2 539
Personalkostnader	3	–5 842	–5 773
Övriga externa kostnader	2	–5 130	–2 769
Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar	5	–68	–67
Summa kostnader		–15 207	–11 646
REDOVISAT ÅRSRESULTAT		52 752	33 542

Balansräkning (kkkr)

TILLGÅNGAR

	Not	2008 12 31	2007 12 31
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR			
Materiella anläggningstillgångar			
Inventarier	5	400	101
Summa materiella anläggningstillgångar		400	101
Finansiella anläggningstillgångar			
Aktiefonder	7	251 549	178 080
Räntefond	7	440 751	494 555
Summa finansiella anläggningstillgångar		692 300	672 635
Summa anläggningstillgångar		692 700	672 736
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR			
Kortfristiga fordringar			
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	8	1 011	389
Summa kortfristiga fordringar		1 011	389
Kassa & bank		1 154	2 637
Summa kassa & bank		1 154	2 637
Summa omsättningstillgångar		2 165	3 026
SUMMA TILLGÅNGAR		694 865	675 762
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget Kapital			
Eget Kapital	9		
Stiftelsekapital		1 056 659	1 056 659
Balanserat resultat		-405 115	-426 349
Summa eget kapital		651 544	630 310
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		116	242
Beviljade ej utbetalda forskningsanslag		34 162	42 528
Övriga kortfristiga skulder	10	7 212	1 386
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	11	1 830	1 296
Summa kortfristiga skulder		43 321	45 452
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		694 865	675 762
Poster inom linjen			
Ställda säkerheter		Inga	Inga
Ansvarsförbindelser	12	35 450	40 450

Noter, redovisning- och värderingsprinciper (belopp i kr)

Redovisningsprinciper

Årsredovisningen har upprättats enligt årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd, för mindre företag. Tillämpar BFN:s uttalande och U95:3.

Anslag och ansvarsförbindelser.

Beviljade anslag redovisas direkt mot fritt eget kapital. Anslagen skuldföres vid beslutstillfället. Ansvarsförbindelser är i motsats till anslag ej beslutade, men förmodade kommande skulder.

Värderingsprinciper m m.

Tillgångar, avsättningar och skulder har värderats till anskaffningsvärden om inget annat anges nedan.

Löner och arvoden

Personalkostnader för fast anställd personal redovisas som personalkostnader. Övriga löner och arvoden, tillhörande externa personer, redovisas som övriga externa kostnader.

Fordringar

Fordringar har efter individuell värdering upptagits till det lägsta av nominellt värde och det belopp varmed de beräknas inflyta.

Intäkter

Samtliga finansiella intäkter redovisas under rubriken intäkter, då Stiftelsen får använda allt kapital för sitt ändamål.

Avskrivningsprinciper för anläggningstillgångar

Avskrivningar enligt plan baseras på ursprungliga anskaffningsvärden och förväntad nyttjandeperiod. Nedskrivning sker vid bestående värdenedgång. Värdering av värdepapper görs kollektivt, enligt portföljmetoden. Om ett enskilt innehav överstiger marknadsvärdet görs ingen nedskrivning om samtliga värdepappers bokförda värde understiger marknadsvärdet. 2008 har ingen nedskrivning skett, då värdenedgången ej bedöms varaktig.

Följande avskrivningstider tillämpas;

Materiella anläggningstillgångar

Datorer

3 år

Inventarier

10 år

NOT 1 FINANSIELLA KOSTNADER

2008

2007

Fondförvaltningskostnader

1 046 363

495 532

Övriga finansiella kostnader

365 131

2 640

Summa finansiella kostnader

1 411 494

498 172

NOT 2 ÖVRIGA EXTERNA KOSTNADER

Arvoden och sociala kostnader - granskare

474 616

532 817

Stiftelse drivna projekt

3 682 522

2 236 398

– Medel för konferensen Science and Foreign Policy

– Excellence in Teaching

– Främjande av forskningssamarbete med Kina

– Främjande av forskningssamarbete med Sydkorea

– Utveckling av stipendieprogram för postgraduate-studenter från vissa länder

– Internationalisering av högre utbildning och forskning i ett längre perspektiv

– Swedish School of Advanced Asia Pacific Studies II

– Stockholm China Forum

Övriga kostnader

973 068

–

Summa övriga externa kostnader

5 130 206

2 769 215

NOT 3 PERSONALKOSTNADER	2008		2007	
Medelantalet anställda				
Antal anställda	6		7	
Varav män	33%		30%	
Könsfördelning i styrelse och ledning	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Styrelse	5	3	5	4
Företagsledning	1	1	1	1
Löner, andra ersättningar och sociala kostnader, styrelsen, verkställande direktör och anställda				
Styrelse, VD	1 193 409		1 126 730	
Övriga anställda	2 255 886		2 350 576	
Totalt	3 449 295		3 477 306	
Sociala kostnader (varav pensionskostnader)	2 344 240 (974.383)		2 234 733 (917.042)	
Totalt	5 793 535		5 712 039	

* Av Stiftelsens pensionskostnader avser 498.448 kr (f.å 454.874 kr) VD.

Avtal om pension och avgångsvederlag

För VD gäller att pension utgår enligt ITP-plan. Vid uppsägning av anställningsavtalet skall en uppsägningsperiod av 24 månader iakttas från Stiftelsens sida varvid Stiftelsen har rätt att göra avdrag för arbetsinkomster från annan anställning under angiven period.

Övriga personalkostnader

Utöver personalkostnader tillkommer löner och arvoden till externa granskare och personer inom stiftelsedrivna projekt och övriga kostnader med 756.878 kronor som redovisas under övriga kostnader.

NOT 4 ADMINISTRATIONSKOSTNADER

	2008	2007
Revision och redovisningsrådgivning	309 188	221 938
Konsulttjänster		
– data	60 616	119 620
– juridisk	30 000	18 750
– ekonomi	4 813	
– övriga	29 593	73 157
Lokalkostnader	965 624	939 763
Resor och traktamenten avseende		
– styrelsen, kansli	527 449	453 216
Info och tryck	105 029	72 453
Verksamhetsplanering		
– konferenser och seminarier	107 713	78 632
Övriga kostnader	616 289	561 618
Summa administrationskostnader	2 756 314	2 539 147

NOT 5 MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR	2008	2007
Inventarier		
Ingående anskaffningsvärde	3 848 771	3 833 396
Inköp	366 607	15 375
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	4 215 378	3 848 771
Ingående avskrivningar	3 747 694	3 680 687
Årets avskrivningar	68 080	67 007
Utgående ackumulerade avskrivningar	3 815 774	3 747 694
Bokfört restvärde	399 604	101 077
NOT 6 REALISATIONSVINSTER OCH FÖRLUSTER	Vinster	Förluster
Aktiefonder	37 718 068	-
Räntekonsortium		9 858 771
Summa	37 718 068	9 858 771
NOT 7		
Aktiefond		
Ingående anskaffningsvärde	178 079 750	195 116 625
Årets anskaffningar	218 733 405	19 819 046
Tidigare år upplupna fondrabatter		20 652
Återbetalning anskaffningsvärde	-98 217	
Försäljningar	-145 166 419	-36 876 573
Utgående anskaffningsvärden	251 548 519	178 079 750
Bokfört värde	251 548 519	178 079 750
Räntekonsortium		
Ingående anskaffningsvärde	494 554 825	481 930 897
Årets anskaffningar	218 696 256	17 623 928
Försäljningar	-272 500 000	-5 000 000
Utgående anskaffningsvärden	440 751 081	494 554 825
Bokfört värde	440 751 081	494 554 825
Fondförvaltare	Anskaffningsvärde	Marknadsvärde
Aberdeen Resp. World Eq	62 081 598	66 192 064
AMF Pension	42 991 576	45 894 499
Bank Invest Emerging Market	25 000 000	25 230 397
Carnegie, World Wide Ethical	61 475 345	55 010 682
Catella	60 000 000	50 998 837
Totalt aktiefond	251 548 519	243 326 479
Kammarkollegiet, räntekonsortium	232 035 550	230 467 571
Nordea, obligationsfond	208 715 531	215 055 392
Totalt räntefond	440 751 081	445 522 963
Totalt fondinnehav	692 299 600	688 849 442

NOT 8 FÖRUTBETALDA KOSTNADER OCH UPPLUPNA INTÄKTER			2008	2007
Förutbetalda kostnader				
– hyra			189 171	212 586
– leverantörer			40 461	163 924
Upplupna fondrabatter			781 254	–
Övriga upplupna intäkter			1 323	12 355
Totalt förutbetalda kostnader och upplupna intäkter			1 012 209	388 865
NOT 9 EGET KAPITAL			Redovisat resultat	Totalt
	Stiftelsekapital	Balanserat resultat		
Ingående balans	1 056 659 047	–459 891 320	33 541 952	630 309 679
Omföring föregående års resultat		33 541 952	–33 541 952	–
Redovisat årsresultat			52 753 596	52 753 596
Beviljade forskningsanslag		–42 613 199		–42 613 199
Återförda/Återbetalade forskningsanslag		11 094 454		11 094 454
Utgående balans	1 056 659 047	–457 868 113	52 753 596	651 544 530
NOT 10 ÖVRIGA KORTFRISTIGA SKULDER			2008	2007
Personalens källskatt			156 782	119 162
Bidrag från RBJ för postdoktorala tjänster inom SSAAPs programmet			6 000 000	–
Övriga kortfristiga skulder			1 055 660	1 267 080
Summa			7 212 442	1 386 242
NOT 11 UPPLUPNA KOSTNADER OCH FÖRUTBETALDA INTÄKTER				
Sociala avgifter			315 912	278 613
Särskild löneskatt på pensionsförsäkringspremier			238 026	207 879
Semesterlöneskuld			519 606	542 418
Övriga upplupna kostnader			756 918	266 808
Summa			1 830 462	1 295 718
NOT 12 ANSVARSFÖRBINDELSER				
Avsatta medel för:				
Pro Futura-programmet			1 000 000	2 100 000
Institutional Grants			31 000 000	31 000 000
SSAAPS II			2 000 000	5 200 000
Stockholm China Forum			850 000	1 250 000
Översättningstöd – Pro Lingua			600 000	900 000
Summa			35 450 000	40 450 000

Stockholm den 23 april 2009

Anna Hultgårdh-Nilsson
Ordförande

Eva Björck-Åkesson
vice ordförande

Ragnar Boman

Barbara Ekbohm

Eva Haettner Aurelius

Patrik Mehrens

Jörgen Sjöberg

Mikael Sjödahl

Anna Winkvist

Roger Svensson
verkställande direktör

Revisionsberättelse

Till styrelsen i Stiftelsen för internationalisering av högre utbildning och forskning
Org.nr 802400-3512

Vi har granskat årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning i Stiftelsen för internationalisering av högre utbildning och forskning för år 2008. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för räkenskapshandlingarna och förvaltningen och för att årsredovisningslagen tillämpas vid upprättandet av årsredovisningen. Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen och förvaltningen på grundval av vår revision.

Revisionen har utförts i enlighet med god revisionssed i Sverige. Det innebär att vi planerat och genomfört revisionen för att med hög men inte absolut säkerhet försäkra oss om att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter. En revision innefattar att granska ett urval av underlagen för belopp och annan information i räkenskapshandlingarna. I en revision ingår också att pröva redovisningsprinciperna och styrelsens och verkställande direktörens tillämpning av dem samt att bedöma de betydelsefulla uppskattningar som styrelsen och verkställande direktören gjort när de upprättat årsredovisningen samt att utvärdera den samlade informationen i årsredovisningen. Vi har granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i stiftelsen för att kunna bedöma om styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningskyldig mot stiftelsen, om skäl för entledigande föreligger eller om ledamoten eller verkställande direktören på annat sätt handlat i strid med stiftelselagen eller stiftelseförordnandet. Vi anser att vår revision ger oss rimlig grund för våra uttalanden nedan.

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en rättvisande bild av stiftelsens resultat och ställning i enlighet med god redovisningssed i Sverige. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Styrelseledamöterna och verkställande direktören har inte handlat i strid med stiftelselagen eller stiftelseförordnandet.

Stockholm den 4 maj 2009

Jan-Erik Söderhielm
Auktoriserad revisor

Gustaf Lindencrona
Professor em. verksamhetsrevisor

STINT

Stiftelsen för internationalisering av
högre utbildning och forskning

Skeppargatan 8, SE-114 52 Stockholm
Telefon 08-662 76 90 Fax 08-661 92 10
E-mail info@stint.se <http://www.stint.se>